

Obligatoriske oppgave 2, MAT-1005

Eskil Bjørnbakk Heines

Oppgave 1.1)

La $(A, \preceq)$ være en poset, og la X være en mengde.

Betrakt en funksjon $f: X \rightarrow A$. Definer en relasjon $\subseteq$ på X på følgende måte: sett $x, y \in X$ er $x \subseteq y$ iff $f(x) \preceq f(y)$.

Vi skal vise at hvis f er injektiv, vil $(X, \subseteq)$ være en poset.

Vi sier at $A = "f: X \rightarrow A \text{ er injektiv}"$
og $B = "(X, \subseteq) \text{ er en poset}"$

Skal vise at $A \rightarrow B$, vil bruke motsigelsesbevis for å vise at $\neg A \rightarrow B$ er usant som fører til at $A \rightarrow B$ er sant etter definisjonen av de Morgans law.

f er injektiv enten om $x = y \Rightarrow f(x) = f(y)$
eller $x \neq y \Rightarrow f(x) \neq f(y)$

Så ser vi på hvordan $(X, \subseteq)$ er en poset:
 $(X, \subseteq)$

Før at $(X, \subseteq)$ skal være en poset, må $\subseteq$ være transitiv, refleksiv og anti-symmetrisk.

$x \subseteq y$ og $y \subseteq z$, altså $x \subseteq z$ h.b.h
 $f(x) \preceq f(y) \wedge f(y) \preceq f(z) \rightarrow f(x) \preceq f(z)$.

Da er $(X, \subseteq)$ transitiv.

$x \subseteq x$ h.b.h. $f(x) \preceq f(x)$
altså $(X, \subseteq)$ er refleksiv.

$x \subseteq y$ og $y \subseteq x$ impliserer at $x = y$
h.b.h. $f(x) \preceq f(y) \wedge f(y) \preceq f(x) \rightarrow f(x) = f(y)$
altså er $(X, \subseteq)$ anti-symmetrisk.

Vi antar at $(\forall x, y \in X)(x = y \Rightarrow f(x) \neq f(y))$, altså at f ikke er injektiv.

Da impliserer vi at $x \neq y \Rightarrow f(x) \neq f(y)$ som gjør at $(X, \subseteq)$ ikke er anti-symmetrisk og da ikke en poset.

Da er $\neg A \rightarrow B$ usann, og $A \rightarrow B$ er sann. f er injektiv som gjør at $(X, \subseteq)$ er en poset

Oppgave 2.1)

Skal vise ved matematisk induksjon at $3^n > n^3$ for alle $n \in \mathbb{N}$ hvor $n \geq 4$.

$$P(n) = 3^n > n^3$$

Basis steg:

$$P(4) = 3^4 = 81 > 4^3 = 64$$

Vi ser at $P(4)$ er sann

Induksjons steg:

Vi vet fra basis steg at $P(n)$, $n \geq 4$ er sann

Skal vise at $P(n+1)$ også er sann

Velger et vilkårlig tall $k \in \mathbb{N}$ for n

Antar at hvis $3^n > n^3$ vil $3^n - n^3 > 0$

og at hvis $P(k)$ er sann er også $P(k+1)$ sann

$$3^{(k+1)} - (k+1)^3 > 0$$

$$3 \cdot (3^k + 3^k - k^3) - (k+1)^3 > 0$$

$$3 \cdot (3^k - k^3) + 3k^3 - k^3 - 3k^2 - 3k - 1 > 0$$

$$3 \cdot (3^k - k^3) + (2k^3 - 3k^2 - 3k - 1) > 0$$

Fra antagelsen ser vi at $(3^k - k^3) > 0$

Viser at $(2k^3 - 3k^2 - 3k - 1) > 0$ hvor $k \geq 4$ ved

å faktorisere uttrykket til $k(k(2k-3)-3)-1 > 0$

Siden $2k-3 > 0$, $k \geq 4$, vil hele uttrykket

være større enn 0.

Der kan vi konkludere med at $3^{k+1} > (k+1)^3$ er sann

Oppgave 2.2)

Skal bevise at $F_{n+1} \cdot F_{n-1} - F_n^2 = (-1)^n$ for alle $n \geq 1$

Vi vet at: $F_0 = 0$ og $F_1 = 1$

For alle $n \in \mathbb{N}$, $F_{n+2} = F_{n+1} + F_n$

$$P(n) = F_{n+1} \cdot F_{n-1} - F_n^2 = (-1)^n$$

Basis steg:

$$P(1) = F_{1+1} \cdot F_{1-1} - F_1^2 = (-1)^1$$

$$= F_2 \cdot 0 - 1 = -1$$

$$= 0 - 1 = -1$$

$P(1)$ er sann

Induksjons steg:

Det finnes heltall $k \in \mathbb{N}$, $k \geq 1$

$$F_{k+1} \cdot F_{k-1} - F_k^2 = (-1)^k$$

$$F_{(k+1)} \cdot (F_{k+2} - F_k) - (F_{k+2} - F_{k+1})^2 = (-1)^k$$

$$F_{k+1} \cdot F_{k+2} - F_{k+1} \cdot F_k - F_{k+2}^2 + 2 \cdot F_{k+2} \cdot F_{k+1} + F_{k+1}^2 = (-1)^k$$

$$(F_{k+1} - F_k) \cdot F_{k+2} - F_k \cdot (F_{k+1} - F_k) - (F_{k+1} + F_k)^2 + 2 \cdot F_{k+2} \cdot F_{k+1} + F_{k+1}^2 = (-1)^k$$

$$F_{k+1} \cdot F_{k+2} - F_k \cdot F_{k+2} - F_k \cdot F_{k+1} + \cancel{F_k^2} - F_{k+1}^2 - 2 \cdot F_{k+1} \cdot F_k - \cancel{F_k^2} + 2 \cdot F_{k+2} \cdot F_{k+1} - F_{k+1}^2 = (-1)^k$$

$$3F_{k+2} \cdot F_{k+1} - 3F_k \cdot F_{k+1} - F_k \cdot F_{k+2} - 2F_{k+1}^2 = (-1)^k$$

$$3(F_{k+1} + F_k)F_{k+1} - 3F_k \cdot F_{k+1} - F_k \cdot F_{k+2} - 2F_{k+1}^2 = (-1)^k$$

$$3F_{k+1}^2 + \cancel{3F_k \cdot F_{k+1}} - \cancel{3F_k \cdot F_{k+1}} - F_k \cdot F_{k+2} - 2F_{k+1}^2 = (-1)^k$$

$$-F_k \cdot F_{k+2} + F_{k+1}^2 = (-1)^k \quad | \cdot (-1)$$

$$F_k \cdot F_{k+2} + F_{k+1}^2 = (-1)^{k+1}$$

altså $P(k+1)$ er sann.

Oppgave 3)

Vi har fått en melding å dekryptere med hjelp av RSA-kryptering.

Vi har fått tildelt $n=2537$ og $d=311$.

1605 og 0790 er tallene vi skal dekryptere til bokstaver

hvor $00=a, 01=b, 02=c, \dots, 25=z$.

Vi løser dekrypteringen ved hjelp av formelen: $c^d \% n = m$

hvor m = dekryptert melding og c = kryptert melding.

Vi regner ut:

$$\begin{aligned} m &\equiv 1605^{311} \pmod{2537} \\ &\equiv 1605^{256 + 32 + 16 + 4 + 2 + 1} \pmod{2537} \\ &\equiv (1605)^{256} (1605)^{32} (1605)^{16} (1605)^4 (1605)^2 (1605)^1 \pmod{2537} \\ &\equiv (1605)^2 = 2576025 \equiv 970 \pmod{2537} \\ &\equiv (1605)^4 = (1605^2)^2 = (970)^2 = 940900 \equiv 2210 \pmod{2537} \\ &\equiv (1605)^8 = (1605^4)^2 = (2210)^2 = 4884100 \equiv 375 \pmod{2537} \\ &\equiv (1605)^{16} = (1605^8)^2 = (375)^2 = 140625 \equiv 1090 \pmod{2537} \\ &\equiv (1605)^{32} = (1605^{16})^2 = (1090)^2 = 1188100 \equiv 784 \pmod{2537} \\ &\equiv (1605)^{64} = (1605^{32})^2 = (784)^2 = 614656 \equiv 702 \pmod{2537} \\ &\equiv (1605)^{128} = (1605^{64})^2 = (702)^2 = 492804 \equiv 626 \pmod{2537} \\ &\equiv (1605)^{256} = (1605^{128})^2 = (626)^2 = 391876 \equiv 1178 \pmod{2537} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} M &\equiv (1605)^{256} (1605)^{32} (1605)^{16} (1605)^4 (1605)^2 (1605)^1 \pmod{2537} \\ &\equiv (1178) (784) (1090) (2210) (970) (1605) \pmod{2537} \\ &\equiv 3463593339067680000 \pmod{2537} \\ &\equiv \underline{\underline{812}} \pmod{2537} \end{aligned}$$

1605 dekryptert blir 0812, som vi kan oversette til IM.

Så løser vi tallet 790:

$$\begin{aligned} m &\equiv 790^{311} \pmod{790} \\ &\equiv (790)^{256} (790)^{32} (790)^{16} (790)^4 (790)^2 (790)^1 \pmod{790} \\ &\equiv (790)^2 = 624100 \equiv 2535 \pmod{790} \\ &\equiv (790)^4 = (790^2)^2 = 2535^2 = 6426225 \equiv 4 \pmod{790} \\ &\equiv (790)^6 = (790^4)^2 = 4^2 = 16 \equiv 16 \pmod{790} \\ &\equiv (790)^{16} = (790^8)^2 = 16^2 = 256 \equiv 256 \pmod{790} \\ &\equiv (790)^{32} = (790^{16})^2 = 256^2 = 65536 \equiv 211 \pmod{790} \\ &\equiv (790)^{64} = (790^{32})^2 = 211^2 = 44521 \equiv 1349 \pmod{790} \\ &\equiv (790)^{128} = (790^{64})^2 = 1349^2 = 1819801 \equiv 772 \pmod{790} \\ &\equiv (790)^{256} = (790^{128})^2 = 772^2 = 595984 \equiv 2326 \pmod{790} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} m &\equiv (790)^{256} (790)^{32} (790)^{16} (790)^4 (790)^2 (790)^1 \pmod{790} \\ &\equiv (2326) (211) (256) (4) (2535) (790) \pmod{790} \\ &\equiv 10069385208729600 \pmod{790} \\ &\equiv \underline{\underline{11}} \pmod{790} \end{aligned}$$

790 dekryptert blir 0011, altså AL.

Vi dekrypterte resten av meldingen ved hjelp av en RSA-kalkulator og fikk meldingen:

IMALITTLETEAPOTX

Oppgave 4.1)

Skal løse kongruensen $63x \equiv 12 \pmod{13}$

$$(13 \cdot 4 + 1)x \equiv 12 \pmod{13}$$
$$11x \equiv 12 \pmod{13}$$

Regner ut som invers kongruens. Med kongruens skrevet som $ax \equiv b \pmod{m}$, er det krav at $\text{GCD}(a, m)$ må være 1:

$$\text{GCD}(13, 11) = 1$$

Euklids Algoritme: $13 = 11 \cdot 1 + 2$
 $11 = 2 \cdot 5 + 1$

Løser lineær kombinasjon:

$$\begin{aligned} 1 &= 11 - 2 \cdot 5 \\ &= 11 - (13 - 11) \cdot 5 \\ &= 6 \cdot 11 - 5 \cdot 13 \end{aligned}$$

Siden vi jobber med mod 13, kan vi fjerne $13 \cdot 5$ fra likningen og får da $\bar{a}$, altså inversen til a .

$$1 = 6 \cdot 11 - 5 \cdot 13$$
$$1 = 6 \cdot 11 \Rightarrow \bar{a} = 6$$

Vi setter så inn $\bar{a}$ i kongruensen for å finne løsninger til kongruensen:

$$\begin{aligned} 6 \cdot 11x &\equiv 6 \cdot 12 \pmod{13} \\ x &\equiv 72 \pmod{13} \end{aligned}$$

Løsningene til kongruensen blir da:

$$72, 59, 46, 32, 20, 7$$

$x = 7$ er kongruensens minste løsning og

$x = 7 + 13k, k \in \mathbb{Z}$ er løsning for alle løsninger

Oppgave 4.2)

For å løse systemet av kongruensene:

$$x \equiv 11 \pmod{4}$$

$$x \equiv 5 \pmod{7}$$

$$x \equiv -2 \pmod{9} \Leftrightarrow x \equiv 7 \pmod{9}$$

Braker vi kinesisk rest teorem:

$$x \equiv 11 \pmod{4}$$

$$x \equiv 5 \pmod{7}$$

$$x \equiv -2 \pmod{9}$$

$$M_1 = 7 \cdot 9 = 63$$

$$M_2 = 4 \cdot 9 = 36$$

$$M_3 = 4 \cdot 7 = 28$$

$$M_n \cdot y_n \equiv a_n \pmod{m_n} \rightarrow y_n = ?$$

$$63 \cdot y_1 \equiv 1 \pmod{4}$$

$$36 \cdot y_2 \equiv 1 \pmod{7}$$

$$28 \cdot y_3 \equiv 1 \pmod{9}$$

$$3 \cdot y_1 \equiv 1 \pmod{4}$$

$$1 \cdot y_2 \equiv 1 \pmod{7}$$

$$1 \cdot y_3 \equiv 1 \pmod{9}$$

$$y_1 = 3$$

$$y_2 = 1$$

$$y_3 = 1$$

$$A = M_1 \cdot y_1 \cdot a_1 + \dots + M_n \cdot y_n \cdot a_n = \sum_{k=1}^n M_k y_k a_k$$

$$\begin{aligned} A &= 63 \cdot 3 \cdot 11 + 36 \cdot 1 \cdot 5 + 28 \cdot 1 \cdot (-2) \\ &= 2079 + 180 - 56 \\ &= 2203 \end{aligned}$$

Hvis x løser systemet er

$$x \equiv 2203 \pmod{4 \cdot 7 \cdot 9} \rightarrow x \equiv 2203 \pmod{252}$$

$$x \equiv 252 \cdot 8 + 187 \pmod{252}$$

$$x \equiv 187 \pmod{252}$$

Altså er 187 den minste mulige positive løsningen til systemet, og $187 + 252k, k \in \mathbb{Z}$ er alle mulige løsninger.

Oppgave 4.3)

Vi skal løse systemet av kongruensene:

$$3x \equiv 114 \pmod{60} \quad | :3$$

$$x \equiv 38 \pmod{20}$$

$$x \equiv 38 \pmod{20}$$

$$x \equiv 27 \pmod{28}$$

$$x \equiv 18 \pmod{20}$$

Vi starter med å sjekke GCD til $m=20$ og $n=28$ i begge kongruensene:

$$\text{GCD}(20, 28) = 4$$

Løser vi kongruensene får vi:

$$\begin{aligned} x &\equiv 18 \pmod{4} & \text{og} & & x &\equiv 27 \pmod{4} \\ &\equiv 2 \pmod{4} & & & &\equiv 3 \pmod{4} \end{aligned}$$

Altså er kongruensene i konflikt siden $\text{GCD}(m, n)$ gir ulike svar i hver av kongruensene. Vi vet at vi ikke kan bruke kinesisk rest teorem siden $\text{GCD}(m, n) \neq 1$. Siden det ikke finnes et heltall x som løser begge kongruensene, har ikke systemet noen løsning for $x \in \mathbb{Z}$.

□

Oppgave 5.1)

Norske registreringsnummer har formen $XYabcde$, hvor X og Y er store latinske bokstaver $A, B, C, \dots, Z$, altså 26 muligheter.

Og a, b, c, d, e er siffer $0, 1, 2, \dots, 9$, altså 10 muligheter.

Vi multipliserer antall muligheter for hvert tegn i registreringsnummeret:

$$XYabcde \Rightarrow 26 \cdot 26 \cdot 10 \cdot 10 \cdot 10 \cdot 10 = 67\,600\,000$$

Altså har norske registreringsnummer 67 600 000 forskjellige mulige kombinasjoner.

□

Oppgave 5.1)

Hvor blir antall mulige registreringsnummer om Vegvesenet ikke tillater at 3 eller flere siffer er lik?

Vi deler sifrene opp i de mulige kombinasjonene, uten hensyn til orden og

teller mulige ordnet kombinasjoner for hver kombinasjon:

$$abcde - 120$$

$$aabcd - 10$$

$$aabbcd - 15$$

$$aaabcc - 10$$

$$aaaabb - 10$$

$$aaaaab - 5$$

$$aaaaaa - 1$$

Så regner vi alle mulighetene for hver kombinasjon:

$$abcde = \frac{10!}{5!} = 10 \cdot 9 \cdot 8 \cdot 7 \cdot 6 = 30\,240$$

$$aabcd = 10 \cdot 10 \cdot 9 \cdot 8 \cdot 7 = 50\,400$$

$$aabbcd = 15 \cdot 10 \cdot 9 \cdot 8 = 10\,800$$

$$aaabcc = 10 \cdot 10 \cdot 9 \cdot 8 = 7\,200$$

$$aaaabb = 10 \cdot 10 \cdot 9 = 900$$

$$aaaaab = 5 \cdot 10 \cdot 9 = 450$$

$$aaaaaa = 10 \cdot 1 = 10$$

Vi vet at kombinasjonene $aaaaa$, $aaaab$, $aaabb$ og $aaabc$ ikke tillates

av vegvesenet og fjerner disse fra totalt mulige kombinasjoner av $abcde = 10^5 = 100\,000$

$$100\,000 - (10 + 450 + 900 + 7\,200) = 91\,440$$

Så legger vi til X og Y

$$91\,440 \cdot 26 \cdot 26 = 61\,813\,440$$

Altså vil det være 61 813 440 mulige registreringskilt hvis 3 eller flere siffer ikke kan være lik.

□